

Laidiens: 26.04.2018., Nr. 84
Oficiālās publikācijas Nr.: 2018/84.18

Ministru kabineta noteikumi Nr. 239

Rīgā 2018. gada 24. aprīlī (prot. Nr. 21 31. §)

Dabas lieguma "Oviši" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām"
13. panta otro daļu, 14. panta otro daļu un 17. panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas lieguma "Oviši" (turpmāk – dabas liegums) individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību;

1.2. dabas lieguma apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu, tās izveidošanas un lietošanas kārtību;

1.3. dabas liegumā esošos dabas pieminekļus – aizsargājamās kokus, kā arī aizsargājamo koku un aizsargājamo ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekļu – dižakmeņu – aizsardzības un izmantošanas kārtību.

2. Dabas liegums izveidots, lai nodrošinātu teritorijai raksturīgo jūras piekrastes ekosistēmu kompleksa saglabāšanu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu aizsardzību.

3. Dabas liegumā ir šādas funkcionālās zonas:

3.1. regulējamā režīma zona;

3.2. dabas lieguma zona;

3.3. dabas parka zona;

3.4. neitrālā zona.

4. Dabas lieguma platība ir 5078 hektāru. Dabas lieguma funkcionālo zonu un sezonas lieguma shēma noteikta šo noteikumu 1. pielikumā.

5. Visā dabas lieguma teritorijā valsts autoceļi to zemes nodalījuma joslas platumā ir noteikti kā neitrālā zona.

6. Dabas lieguma robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvu zīmi. Speciālās informatīvās zīmes paraugs, tās izveidošanas un lietošanas kārtība noteikta šo noteikumu 2. pielikumā.

7. Dabas aizsardzības pārvalde nosaka ierobežotas pieejamības statusu informācijai par dabas liegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt dabas aizsardzībai. Šādu informāciju izplata tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

8. Dabas aizsardzības pārvalde, izsniedzot rakstisku atļauju šajos noteikumos minētajām darbībām, izmanto dabas lieguma dabas aizsardzības plānā ietverto informāciju un jaunāko pieejamo informāciju par īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem dabas lieguma teritorijā.

9. Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja nav nepieciešama darbībām, kurām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ietekmes uz vidi novērtējumu Valsts vides dienests izsniedz tehniskos noteikumus vai veic sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu. Ja minēto darbību rezultātā tiek mainīta zemes lietošanas kategorija, Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskā atļauja zemes lietošanas kategorijas maiņai nav nepieciešama. Vērtējot šādas darbības, Valsts vides dienests vienlaikus izvērtē zemes lietošanas kategorijas maiņas iespējamību.

II. Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

10. Visā dabas lieguma teritorijā aizliegts:

10.1. ierīkot atkritumu poligonus;

10.2. audzēt ģenētiski modificētus kultūraugus;

10.3. izmantot citzemju sugas meža atjaunošanā un ieaudzēšanā;

10.4. lietot minerālmēslus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus mežaudzēs, izņemot repelentus pārnadžu atbaidīšanai un feromonus koku stumbra kaitēkļu ierobežošanai un augu aizsardzības līdzekļus invazīvo augu sugu izplatības ierobežošanai, izsmidzinot tos lokāli uz augiem. Aizliegta augu aizsardzības līdzekļu izsmidzināšana no gaisa;

10.5. veikt mežsaimniecisko darbību no 1. marta līdz 31. jūlijam, izņemot:

10.5.1. meža nekoksnes vērtību ieguvi;

10.5.2. bīstamo koku (koku, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) ciršanu un tālāku izmantošanu;

10.5.3. meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumus;

10.5.4. meža atjaunošanu ar rokas darbarīkiem bez motora;

10.5.5. gadījumu, ja meteoroloģisko apstākļu dēļ putnu ligzdošana nav sākusies un ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja;

10.6. cirst kokus un krūmus elektrolīniju trasēs un cirst kokus ārpus meža no 1. marta līdz 31. jūlijam. Aizliegums neattiecas uz koku (tai skaitā augļu koku) ciršanu pagalmos un dārzos;

10.7. cirst sausus kokus un izvākt nokritušus kokus, to daļas un kritalas, kuru diametrs resnākajā vietā pārsniedz 25 centimetrus, ja to kopējais apjoms ir mazāks par 20 kubikmetriem, rēķinot uz katru mežaudzes hektāru;

10.8. uzstādīt vēja elektrostacijas;

10.9. pārvietoties ar mehāniskiem transportlīdzekļiem, tai skaitā ar automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem, mopēdiem un sniega motocikliem, ārpus ceļiem un dabiskām brauktuvēn mežā, kā arī pa pludmali un kāpām, izņemot:

10.9.1. pārvietošanos pa pludmali ne vairāk kā četrus metrus platā joslā no ūdens līnijas un pārvietošanos pa šo noteikumu 1. pielikumā norādītajiem laivu pievešanas ceļiem pašpatēriņa un rūpnieciskās zvejas vajadzībām;

10.9.2. gadījumu, ja pārvietošanās ir saistīta ar dabas lieguma teritorijas apsaimniekošanu, uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu vai glābšanas un meklēšanas darbiem;

10.10. pārvietoties ar zirgiem, zirgu pajūgiem un braukt ar velosipēdiem ārpus ceļiem un dabiskām brauktuvēm mežā, kā arī pa kāpām, izņemot pārvietošanos neitrālajā zonā, pārvietošanos pa maršruti atbilstoši maršruta izveidošanas mērķim vai pārvietošanos, kas saistīta ar šo teritoriju apsaimniekošanu, uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu vai glābšanas un meklēšanas darbiem;

10.11. ierīkot jaunus laivu pievešanas ceļus;

10.12. rīkot ātrumsacensības, to treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem (izņemot neitrālo zonu un valsts un pašvaldības autoceļus);

10.13. kurināt ugunscurus ārpus speciāli ierīkotām vietām, kuras nodrošina uguns tālāku neizplatīšanos, izņemot ugunscurus pagalmos un ugunscurus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši ugunsdrošību un ugunsdzēsību regulējošiem normatīvajiem aktiem;

10.14. būvēt telekomunikāciju torņus (izņemot neitrālo zonu);

10.15. novietot (deponēt) dabas lieguma teritorijā (izņemot pagalmus un dārzus) lauksaimniecības un pārtikas produktus;

10.16. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvī personiskām vajadzībām;

10.17. vākt oļus pludmalē vairāk par vienu sauju;

10.18. iegūt vai pārvietot laukakmeņus, kuru caurmērs platākajā vietā ir lielāks par 50 centimetriem;

10.19. novietot (deponēt) pludmalē un kāpās zāli, aļģes un citus bioloģiski kompostējamus atkritumus;

10.20. ierīkot ierobežotā platībā turētu savvaļas sugu lauksaimniecības dzīvnieku audzētavas un iežogotas platības to turēšanai nebrīvē, izņemot minēto audzētavu un iežogoto platību ierīkošanu pagalmos un dārzos, kā arī gadījumu, ja ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja un tas nepieciešams īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai un saglabāšanai;

10.21. dedzināt sausās zāles, virsāju un niedru platības, kā arī meža un kāpu zemsedzi. Aizliegums neattiecas uz īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanas, aizsardzības un saglabāšanas pasākumiem, kuru veikšanai ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja un par kuriem ir rakstiski informēta par ugunsdrošību un ugunsdzēsību atbildīgā institūcija;

10.22. veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta lauksaimniecībā izmantojamās zemes, meža, krūmāja, purva, ūdens objektu zemes un pārējās zemes lietošanas kategorija, izņemot:

10.22.1. dabiski apmežojušās vai pirms dabas lieguma izveidošanas apmežotas zemes lietošanas kategorijas maiņu uz zemes lietošanas kategoriju "mežs" vai "krūmājs";

10.22.2. dabiski applūdušās un pārpurvojušās zemes lietošanas kategorijas maiņu uz zemes lietošanas kategoriju "purvs" vai "zeme zem ūdeņiem";

10.22.3. neitrālajā zonā lauksaimniecībā izmantojamās zemes kategorijas maiņu – līdz 25 kvadrātmetriem vienā zemes vienībā;

10.22.4. zemes lietošanas kategorijas maiņu šo noteikumu 10.23. apakšpunktā un 16. punktā minētajos gadījumos un kārtībā;

10.22.5. ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju un pēc attiecīgajā sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta pozitīva rakstiska atzinuma saņemšanas, kura nepieciešamību nosaka Dabas aizsardzības pārvalde:

10.22.5.1. darbības neitrālajā zonā (izņemot šo noteikumu 10.22.3.apakšpunktā minēto gadījumu) un dabas parka zonā;

10.22.5.2. darbības īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai, aizsardzībai un saglabāšanai;

10.22.5.3. publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu (piemēram, taku, skatu torņu, telšu vietu, stāvlaukumu, veloceliņu, apmeklētāju centru un informācijas centru) ierīkošanu;

10.22.5.4. inženierbūvju (tai skaitā ceļu) atjaunošanu un pārbūvi, ja tiek mainīts trases platums un novietojums;

10.23. būvēt hidrotehniskas būves un ierīkot meliorācijas sistēmas, kā arī veikt to atjaunošanu un pārbūvi, izņemot gadījumu, ja ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja un tas nepieciešams, lai:

10.23.1. novērstu teritoriju applūšanu ārpus aizsargājamās teritorijas vai līdz šim neapplūdušu teritoriju applūšanu;

10.23.2. nodrošinātu upju dabiskā tecējuma vai ūdenstecēm un ūdenstilpēm piegulošo teritoriju hidroloģiskā režīma atjaunošanu;

10.23.3. nodrošinātu īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu apsaimniekošanas un atjaunošanas pasākumu īstenošanu;

10.23.4. nodrošinātu caurteku būvi un atjaunošanu ceļu un nobrauktuvi uzturēšanas vajadzībām.

11. Visā dabas lieguma teritorijā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

11.1. veikt īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu apsaimniekošanu un atjaunošanu, izņemot zālāju apsaimniekošanu un atjaunošanu atbilstoši zālāju biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta atzinumam;

11.2. ierīkot publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, tai skaitā velomaršrutus, zirgu izjādes un zirgu pajūgu izbraucienu maršrutus;

11.3. veikt inženierbūvju (tai skaitā ceļu) atjaunošanu un pārbūvi, ja tiek mainīts trases platums un novietojums;

11.4. būvēt jaunus komersantu (arī mežsaimniecības uzņēmumu) ceļus;

11.5. veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta upju, vecupju un strautu krasta līnija un gultne, izņemot upju dabiskā tecējuma vai ūdenstecēm un ūdenstilpēm piegulošo teritoriju dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošanu;

11.6. veikt arheoloģiskās un ģeoloģiskās izpētes darbus;

11.7. organizēt brīvā dabā publiskus pasākumus un nometnes, sporta, piedzīvojumu un citu veidu sacensības, kā arī Nacionālo bruņoto spēku, civilās aizsardzības un zemessargu mācības (izņemot neitrālo zonu).

12. Dabas liegumā ietilpstošajos īpašumos, kuri norādīti šo noteikumu 3. pielikumā, aizliegts būvēt jaunas ēkas un būves, un esošo ēku un būvju pārbūve pieļaujama, izstrādājot detālplānojumu.

13. Visā dabas lieguma teritorijā medijamo dzīvnieku piebarošana pieļaujama pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas, izmantojot un uzstādot vienīgi dozētās dzīvnieku barotavas:

13.1. vietās, kur tas neapdraud īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu saglabāšanu, tai skaitā ne tuvāk par 500 metriem no īpaši aizsargājamiem zālāju biotopiem;

13.2. ne tuvāk par 500 metriem no pludmales;

13.3. vienlaikus ne vairāk par piecām dozētajām dzīvnieku barotavām dabas lieguma teritorijā.

III. Regulējamā režīma zona

14. Regulējamā režīma zona izveidota, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo augu un putnu sugu aizsardzību, kā arī jūras piekrastes ekosistēmu kompleksu dabiskos attīstības procesus.

15. Regulējamā režīma zonā aizliegts:

15.1. veikt jebkādu saimniecisko darbību (tai skaitā mežsaimniecisko darbību), izņemot:

15.1.1. meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumus;

15.1.2. pasākumus, kas nepieciešami īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai, aizsardzībai un saglabāšanai;

15.1.3. meža nekoksnes vērtību ieguvi;

15.2. pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tai skaitā ar automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem, mopēdiem un sniega motocikliem, izņemot:

15.2.1. pārvietošanos pa šo noteikumu 1. pielikumā norādītajiem ceļiem;

15.2.2. pārvietošanos pa servitūta ceļiem šo servitūtu lietotājiem;

15.2.3. pārvietošanos pa pludmali ne vairāk kā četrus metrus platā joslā no ūdens līnijas un pārvietošanos pa šo noteikumu 1. pielikumā norādītajiem laivu pievešanas ceļiem pašpatēriņa un rūpnieciskās zvejas vajadzībām;

15.2.4. gadījumu, ja pārvietošanās ir saistīta ar šo teritoriju apsaimniekošanu, uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu vai glābšanas un meklēšanas darbiem, un gadījumu, ja ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja zinātnisko pētījumu veikšanai;

15.3. medīt no 1. februāra līdz 1. augustam, izņemot gadījumu, ja tas nepieciešams dzīvnieku slimību un epizootiju apkarošanai vai izplatības draudu novēršanai;

15.4. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot, kultivējot, ieaudzējot mežu, mēslojot ar minerālmēsliem vai šķidrajiem kūtsmēsliem) īpaši aizsargājamās zālāju biotopus;

15.5. savvaļas ogu iegūšanā izmantot speciālas vākšanas palīgierīces;

15.6. veikt inženierbūvju (tai skaitā ceļu) atjaunošanu un pārbūvi, ja tiek mainīts trases platums un novietojums, izņemot ceļus, kas šo noteikumu 1. pielikumā norādīti kā pārbūvējamie ceļi;

15.7. rīkot publiskus pasākumus brīvā dabā starp Ovišu un Lūžņas ciemiem;

15.8. ierīkot slēpņošanas (*geocaching*) punktus.

16. Regulējamā režīma zonā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas un attiecīgā sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta pozitīva rakstiska atzinuma saņemšanas aizliegta:

16.1. valsts aizsardzības uzdevumu veikšanai nepieciešamo būvju un objektu ierīkošana;